

ВИРІШЕННЯ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ

15 - 16 лютого 2024

ПОЛТАВА

Матеріали ІХ
Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет – конференції

**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет ветеринарної медицини

Кафедра паразитології та
ветеринарно-санітарної експертизи

**Вирішення сучасних проблем
у ветеринарній медицині:**

матеріали ІХ Всеукраїнської
науково-практичної
Інтернет – конференції
(15 – 16 лютого 2024, м. Полтава).
Полтава: ПДАУ, 2024. – 187 с.

Редакційна колегія:

Євстаф'єва В. О.,

д. вет. н., професор;

Корчан Л. М.,

к. вет. н., доцент;

Мельничук В. В.,

д. вет. н., доцент;

Михайлютенко С. М.,

к. вет. н., доцент;

Щербакова Н. С.,

к. вет. н., доцент;

Долгін О. С.,

завідувач лабораторії паразитології.

Збірник містить матеріали
ІХ Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет – конференції
«Вирішення сучасних проблем у
ветеринарній медицині»
з актуальних напрямів сучасної
ветеринарії.

*Відповідальність за зміст і достовірність
публікацій несуть автори.*

Відповідальний за випуск:

к. вет. н. Корчан Л. М.

Мельничук В. В., Кирпичникова Я. В. Ктеноцефальоз собак – проблема сьогодення	135
Михайлютенко Е. В. Актуальність вивчення гельмінтозів нутрій	137
Михайлютенко С. М., Яценко О. П. Діагностика отодектозу собак	140
Нагорна Л. В., Ковпак В. Д. Якість води в умовах свинарських господарств: проблеми та виклики	143
Нечай І. М. Лікувально-профілактичні заходи за вароозу медоносних бджіл	146
Нікітан А. Д. Поширення збудника дипілідіозу серед собак у місті Полтава	149
Нікіфорова О. В., Мазанний О. В., Петрюченко Б. В. Особливості поширення аскарозу серед свиней у господарстві: причини і шляхи їх усунення	152
Омельченко О. В. Особливості морфології яєць <i>Heterakis gallinarum</i> , виділених з посліду інвазованих курей	155
Петренко М. О. Поширення трихуридозу овець у приватних господарствах Полтавського району	158
Плеханов Д. А. Поширення отодектозу котів та собак у м. Полтава	162
Погорелова Г. М. Показники С-реактивного білку в сироватці крові собак хворих на токсокароз	164
Пономаренко В. М. Поширення нематодірозу великої рогатої худоби на території Лубенського району Полтавської області	167
Рудяшко В. С. Сучасні методи діагностики еймеріозу у курей	170
Собченко С. С., Коренєва Ж. Б., Овчаренко Г. В., Шовкопляс І. І. Моніторинг захворюваності індиків в умовах дрібних фермерських господарств	173
Спориш Я. В. Терапевтична ефективність антигельмінтного препарату за аскарозою інвазії свиней	175
Суворов Р. С. Сезонна динаміка цистоізоспорозу собак	177
Турченко Я. В. Отодектоз собак – актуальна проблема власників тварин у світі	180
Чуприна М. І., Іванченко І. М., Северин Р. В. Сучасні напрями терапії маласезіозу собак	183
Юрко О. С. Принципи профілактики стронгілідозів травного тракту ВРХ	186

КТЕНОЦЕФАЛЬОЗ СОБАК – ПРОБЛЕМА СЬОГОДЕННЯ

Мельничук В. В.,

д. вет. н., доцент,

Кирпичникова Я. В.,

здобувач вищої освіти ступеня магістр

Полтавський державний аграрний університет,

м. Полтава, Україна

Актуальність проблеми. Ктеноцефальоз – ентомозне захворювання, викликане блохами роду *Ctenocephalides* Stiles & Collins, 1930. Паразити, що викликають захворювання у тварин мають соціально важливе значення, а отже є однією з важливих проблем як для спеціалістів ветеринарної, так і гуманної медицини [1–3].

Паразитів роду *Ctenocephalides* діагностують як на собаках, так і на котах по всьому світу. Відомо, що блохи є тимчасовими кровосисними комахами, які нападають на тварин для харчування. Передача збудника від хворих до здорових тварин може відбуватися різним способом, але в основному це контактний та механічний шлях зараження. З даних наукової літератури відомо, що кров'ю здатні житися лише імагінальні форми паразитів, натомість личинкова форма здатна харчуватися органічними рештками та фекальними масами дорослих бліх [1].

Самка здатна відкладати яйця (від 450 до 2500 екземплярів) як на тілі тварин, так й у навколишньому середовищі. Хоча останні, в більшій мірі, розвиваються саме в умовах навколишнього середовища. Екзогенний розвиток комах залежить від умов цього середовища. До основних умов, що сприяють швидкому розвитку, можна віднести температуру та вологість, хоча рівень інсоляції також відіграє важливе значення. Стадія яйця триває впродовж 1–2 тижнів, після чого вилуплюється личинка. Остання дуже схожа на черв'яка. На цій стадії паразит харчується, тричі линяє й перетворюється на кокон, з якого вже виходять імаго паразита. Термін розвитку може тривати від 14 і аж до 120 діб, що залежить як від біотичних, так і абіотичних чинників [2].

Основною клінічною ознакою, яку спостерігають власники уражених блохами тварин, є втрата спокою. Ця ознака з'являється найпершою і прогресує зі збільшенням популяції комах на тілі хворих тварин. Далі, на шкірі з'являються різні подразнення (дерматит), як наслідок розчухування чи викушування комах. У молодняку, за високої інтенсивності інвазії хвороба може проявлятися анемією та інтоксикацією, як наслідок дії антигенів, що містяться у слині комах [4–7].

Боротьба з блохами у ендемічних регіонах (до яких також входить Полтава) ґрунтується на регулярному застосуванні інсектицидних препаратів або інгібіторів життєвого циклу комах, знищенні імагінальних або передімагінальних стадій розвитку комах як на тваринах, так і в навколишньому середовищі [1, 8–10].

Профілактика зараження блохами іноді може бути достатньо складною, але це найефективніший спосіб гарантувати, що собака не заразиться повторно. Боротьба із зараженням

блохами передбачає не тільки лікування домашньої тварини та знищення бліх, що живуть на ньому, але й те, що середовище, в якому тварина живе, вільне від цих паразитів [1, 10].

Висновок. Ктеноцефальоз є досить поширеним ентомозним захворюванням таких домашніх улюбленців, як собаки та коти. Самки паразита є дуже плідними, а цикл розвитку за сприятливих умов достатньо короткий, що сприяє формуванню нових генерацій паразита, тому хвороба варта уваги ветеринарних лікарів та господарів тварин.

Література

1. Perrins, N., & Hendricks, A. (2007). Recent advances in flea control. *In Practice*, 29(4), 202–207. doi: 10.1136/inpract.29.4.202
2. Krämer, F., & Mencke, N. (2001). *Flea Epidemiology. Flea Biology and Control*, 35–38. doi: 10.1007/978-3-642-56609
3. Горб, К. О. (2020). Особливості локалізації бліх роду *Ctenocephalides* на тілі собак. *Вісник Полтавської Державної Аграрної Академії*, 4, 176–182. doi: 10.31210/visnyk2020.04.22
4. Beard, C. B., Butler, J. F., & Hall, D. W. (1990). Prevalence and biology of endosymbionts of fleas (Siphonaptera: Pulicidae) from Dogs and Cats in Alachua county, Florida. *Journal of Medical Entomology*, 27 (6), 1050–1061. doi: 10.1093/jmedent/27.6.1050
5. Thorson, T. E. (1979). Flea bite allergic dermatitis in a Red Fox (*Vulpes fulva*). *The Journal of Zoo Animal Medicine*, 10(1), 30. doi: 10.2307/20094408
6. Bruet, V., Bourdeau, P. J., Roussel, A., Imparato, L., & Desfontis, J. (2012). Characterization of pruritus in canine atopic dermatitis, flea bite hypersensitivity and flea infestation and its role in diagnosis. *Veterinary Dermatology*, 23 (6), 487. doi: 10.1111/j.1365-3164.2012.01092.x
7. Mehlhorn, H. (2016). Flea allergy dermatitis (FAD). *Encyclopedia of Parasitology*, 1031–1031. doi: 10.1007/978-3-662-43978-4_1210
8. Dryden, M. W., Payne, P. A., & Smith, V. (2000). Evaluation of the CatanDog's® tag to prevent flea infestations, inhibit flea reproduction or repel existing flea infestations on cats. *Veterinary Parasitology*, 92 (4), 303–308. doi: 10.1016/s0304-4017(00)00319-8
9. Dryden, M. W., Payne, P. A., Smith, V., Heaney, K., & Sun, F. (2013). Efficacy of indoxacarb applied to cats against the adult cat flea, *Ctenocephalides felis*, flea eggs and adult flea emergence. *Parasites & Vectors*, 6 (1). doi: 10.1186/1756-3305-6-126
10. Dryden, M., Payne, P., Lowe, A., Mailen, S., Smith, V., & Rugg, D. (2007). Efficacy of a topically applied formulation of metaflumizone on cats against the adult cat flea, flea egg production and hatch, and adult flea emergence. *Veterinary Parasitology*, 150 (3), 263–267. doi: 10.1016/j.vetpar.2007.08.043

Бібліографічний опис для цитування: Мельничук В. В., Кирпичникова Я. В. Ктеноцефальоз собак – проблема сьогодення. *Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині. Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції (15–16 лютого 2024 року м. Полтава)*. Полтава: ПДАУ, 2024. С. 135–136.

Copyright © The Author(s). This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0>.